

Nemzetpolitikai összefoglaló

2016. 32. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Ötödször került megrendezésre a Kisebbségvédelem Európában nyári egyetem

A Kisebbségi Jogvédő Intézet (KJI) és a Nemzetpolitikai Kutatóintézet (NPKI) ötödik alkalommal rendezte meg a téma iránt érdeklődő fiatal magyar jogászok, joghallgatók és doktoranduszok számára az egyhetes nyári egyetemet Gödöllőn. A nyári egyetem nyitónapján Szilágyi Péter nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár előadásában áttekintette a nemzetpolitika intézményrendszerét és programjait, és arra emlékeztetett, hogy 2010 után új alapokra helyezték a nemzetpolitikát: törvények születtek, megalkották a közösségek gyarapodását célzó stratégiát, létrejött a nemzetpolitikai intézményrendszer, intézményes fórumok segítik a munkát és különböző programok indultak. Az egyszerűsített honosítással kapcsolatban megjegyezte: eddig csaknem 850 ezren kérelmeztek a magyar állampolgárságot, és 780 ezren tettek esküt. A helyettes államtitkár felidézte: míg a nemzetpolitika céljait szolgáló, 2010-ben megkezdődött programok célja a külföldi magyar közösségek megerősítése volt, a 2014-ben indultaké a szülőföldön maradás segítése gazdaságpolitikai eszközökkel. Utalt arra, hogy 2012 óta tematikus évek járulnak hozzá a nemzetpolitikai célok eléréséhez, a kizárólag oktatásfejlesztésről szóló évek után tavaly a külföldi magyar szakképzés éve következett, az idei év pedig a külföldi magyar fiatal vállalkozók éve. Ez utóbbival kapcsolatban közölte: 750 millió forint állt rendelkezésére az államtitkárságnak, 525 millió forintot tudnak fordítani vissza nem térítendő támogatásra. „A pályázati szakasz most zárult, ezren pályáztak, és mintegy 100-120-an nyerhetnek el támogatást 3 és 6 millió forint között” - mondta. Szilágyi Péter az államtitkárság két legsikeresebb programjaként említette a Kőrösi Csoma Sándor- és a Petőfi Sándor-programot, amelyek keretében ösztöndíjasokat küldenek ki külföldi magyar szervezetekhez. Arra is felhívta a figyelmet, hogy 2016 Márton Áron erdélyi püspök emlékére, születésének 120. évfordulóján számos programot tartanak, az emlékére nyolcvanmillió forintot különítettek el. Csóti György, a Kisebbségi Jogvédő Intézet igazgatója megnyitójában sorra vette a felvidéki, a kárpátaljai, az erdélyi, a vajdasági, a horvátországi, a szlovéniai és az ausztriai magyarok helyzetét. A felvidéki helyzettel kapcsolatban úgy fogalmazott, hogy „a szlovák kisebbségpolitika brutálisan diszkriminatív”. A Kárpátalján élő magyarok „összetett” helyzetével kapcsolatban pedig arra hívta fel a figyelmet, hogy az szorosán összefügg Ukrajna sorsának alakulásával. Az igazgató a román kisebbségpolitikát kétszínűnek, hazugnak és szemfényvesztőnek nevezte. A legoptimistább kép szerinte a vajdasági, ahol folyamatban van a kulturális autonómia megvalósulása. A horvátországi és a szlovéniai magyarok helyzete szempontjából fontosnak nevezte, hogy azok államalkotó tényezők, "nem másodrendű állampolgárok", azt mondta, ott főleg adminisztratív kérdésekben vannak apróbb jellegű problémák. Közölte: a teljes Kárpát-medencei magyarságnak elszántan kell harcolnia az autonómiáért, de eközben azt is el kell érnie, hogy a meglévő jogszabályokat betartsák az érintett országok. Kántor Zoltán, a Nemzetpolitikai Kutatóintézet igazgatója arra mutatott rá, hogy a nemzetpolitikai kérdésekre ma már egy

struktúra válaszol, és a felmerülő problémákra szakpolitikai feleleteket sikerül adni. Az igazgató a most zajló nyári egyetem kapcsán hangsúlyozta a tudástranszfer fontosságát, de szólt arról is, hogy az elmúlt években az elméleti kérdésektől egyre inkább a gyakorlati kérdések felé mozdultak el.

Greza István kormánybiztost munkalátogatáson fogadta Ukrajna budapesti nagykövete

Őexcellenciája Ljubov Nepop asszony, Ukrajna rendkívüli és meghatalmazott magyarországi nagykövete tárgyalásokat folytatott Dr. Greza Istvánval, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Kárpátalja Együttműködésének és Összehangolt Fejlesztési Feladatainak Kormányzati Koordinációjáért felelős kormánybiztosával. A megbeszélés során Nepop kifejtette, hogy számos olyan aktuális projekt köti össze Ukrainát és Magyarországot, melyek megvalósítása mindkét ország közös érdeke. Mindenképp ezek között említendő a munkácsi katonai kórház fejlesztése, a kelet-ukrajnai harcokban megsérült katonák gyógykezelésének támogatása, valamint az aknaszlatinai sóbánya környezeti rehabilitációja. Greza István kijelentette, hogy a magyar kormány Alaptörvényből fakadó kötelessége a Kárpátalján élő magyar kisebbség támogatása, ezért Kárpátalja lakossága, beleértve a többségi nemzet tagjait is, számíthat Magyarország segítségnyújtására. A kormánybiztos üdvözölte a magyar nyelv oktatása iránt mutatkozó megnövekedett igényeket, valamint reményét fejezte ki az Egán Ede gazdaságfejlesztési program várható pozitív hatásaival kapcsolatban. A felek szót ejtettek a Tisza Európai Területi Társulás megalakulásáról és működéséről is. A Nagykövet Asszony kiemelten fontosnak tartja az uniós források bevonását a határokon átnyúló regionális programok megvalósításában, különös tekintettel arra, hogy a közös projektek segíthetik Ukrajna európai integrációját, hiszen ez az első olyan területi társulás, melyben egy nem uniós tagállam is szerepet kap. A találkozón felmerült egy konkrét kérdések megvitatása céljából megrendezésre kerülő ukrán-magyar kormányülés lehetősége is.

Eltérően értékeli a tárgyalások eddigi eredményeit az RMDSZ és az MPP

A felajánlott kettő helyett három, biztos befutónak tekinthető helyre tart igényt a Magyar Polgári Párt (MPP) az RMDSZ választási listáin. A polgári alakulat ezt szombati közleményében jelentette be azt követően, hogy a Biró Zsolt MPP-elnök által vezetett delegáció Kelemen Hunor szövetségi elnökkel tárgyalt Csíkszeredában a két szervezet közötti együttműködésről. „Az MPP a felelős politika jegyében kívánja folytatni a

tárgyalásokat, világos célokat követve, ugyanakkor garanciákat vár a párt identitásának és entitásának megőrzése tekintetében, mert csak így fogadható el az RMDSZ-lista, mint összmagyar lista” – olvasható a közleményben. A szombati csíkszeredai találkozóról szóló RMDSZ-hírlevél már nem tér ki arra, hogy a két alakulat folytatja a vitát a helyek elosztása kapcsán. A Kelemen Hunor szövetségi elnököt idéző közlemény szerint az RMDSZ és az MPP megerősítette együttműködési szándékát, ennek megfelelően zajlik a felkészülés az idei parlamenti választásra. „A felek megállapodtak abban, hogy elkezdik a felkészülést az aláírásgyűjtés megszervezésére, valamint a választási program kidolgozására. Az RMDSZ két biztos befutó helyet ajánlott fel a Magyar Polgári Pártnak. Az együttműködés végleges pontjait augusztus végén rögzíti a Szövetségi Állandó Tanács” – olvasható továbbá az RMDSZ közleményében. A találkozón egyébként szó esett egy közös választási program kidolgozásáról, a kampány-előkészületekről – beleértve az induláshoz szükséges aláírásgyűjtési folyamatot –, illetve a külföldön tartózkodó magyar nemzetiségű román állampolgárok választási regisztrációra való buzdításáról. Amint arról a Krónika is beszámolt, Kovács Péter, az RMDSZ ügyvezető elnöke az EU-táborban azt mondta: az MPP egyik jelöltje várhatóan Háromszéken kap bejutó helyet az RMDSZ listáján, a másik befutó helyet Udvarhelyszékről vagy Maros megyében kapja a polgári párt. Szilágyi Zsolt, az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) elnöke a Krónikának azt nyilatkozta, az erdélyi magyarság érdekképviselőt csak úgy lehetne növelni, ha a három alakulat összefogna, de valószínűnek tartja, hogy az RMDSZ elutasítja a néppárt ajánlatát.

Pásztor István nyugodtan várja be a szerbiai kormányalakítást

A Vajdasági Magyar Szövetség az új szerbiai kormányban való szerepvállalásával kapcsolatban szinte minden részletről megállapodott már Aleksandar Vučić kormányalakítóval, jelentette ki Pásztor István, a VMSZ elnöke. „Ami a kormányalakítást illeti, lényegében nyugodt vagyok. A tárgyalásokat június elején megkezdtük, nincsenek rendezetlen kérdések, de pontot kell tennünk a mondat végére, és várakozásaim szerint erre majd abban a momentumban kerül sor, amikor a kormányalakító úgy érzi, elérkezett az ideje” – nyilatkozta Pásztor a Tanjug hírügynökségnek. Szavai szerint a VMSZ a hatalmi többség része kíván lenni, a végrehajtó hatalomban államtitkári szinten vesz részt abban a négy minisztériumban, amely az infrastruktúrával, az egészségüggyel, az oktatásüggyel és a mezőgazdaság kérdésével foglalkozik majd. Ezek olyan kérdések, amelyekről elvi megállapodás született, szögezte le. Kifejtette: a VMSZ még június elején lefolytatta a tárgyalások első körét a Szerb Haladó Pártnal, és egyetért a leendő kormány politikai irányvonalaival, amelyeket Vučić az egyeztetés során ismertetett. „A programunkban vállaltak teljes mértékben illeszkednek abba a vízióba, amelyet bemutattak. Arról állapodtunk meg, hogy folytatni fogjuk a tárgyalást. E tekintetben Vučić jelentkezésére várok” – fogalmazott a VMSZ első embere.

A HMDK a Jankovics-Szántó „páros” indítja a szeptemberi választáson

Szeptember 11-én lesz az előrehozott parlamenti választás Horvátországban – jelentette be 2016. július 16-ai közleményben Kolinda Grabar-Kitarović köztársasági elnök asszony. Az előrehozott választásokra azért kerül sor, mert megbukott Tihomir Orešković kormánya a jobbközép koalícióban – Horvát Demokrata Közösség (HDZ) és Híd Függetlenek Listája – bekövetkezett szakadás miatt. A Horvátországi Magyarok Demokratikus Közösségének elnökségi határozata értelmében a szervezet színeiben a Jankovics Róbert – dr. Szántó Tibor „páros” indul a magyar kisebbség számára fenntartott egy képviselői helyért. Mindkét jelölt, megköszönve a bizalmat, ígéretet tett, hogy megválasztásuk esetén magyarságunkat méltóképpen és eredményesen fogják képviselni, és addig is felelősséggel látnak el minden rájuk bízott feladatot.

Emléktáblát avattak a Kruševóban

Emléktáblát avatott a macedóniai Kruševo városban az 1956-os befogadótábor helyén Szilágyi Péter nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár pénteken. Az emléktábla az 1956-os forradalom és szabadságharc hatvanadik évfordulójára létrehozott Emlékbizottság és a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága támogatásával valósult meg. Szilágyi Péter elmondta, hogy az emléktábla nemcsak a múltat idézi, „a macedónok és magyarok barátságát, valamint az európai értékrendet is hirdeti egyben, azt az európai gondolatot, amely szerint a másik ember méltósága alapvető érték”. A helyettes államtitkár kiemelte, hogy Kruševóban hatvan éve barátságok, szerelmek, emberi kapcsolatok szövődtek. Macedónia menedéket adott a magyar politikai üldözöttek számára, amit Magyarország sohasem fog elfelejteni – hangsúlyozta. Az 1956-os forradalom leverése után mintegy húszezer magyar menekült az egykori Jugoszlávia területére. Az akkori hatóságok szétosztották a menedékkérőket a tagköztársaságok között. Így került mintegy 550 magyar a macedóniai Kruševóba, ahonnan a Nemzetközi Vöröskereszt később Nyugatra szállította őket. Macedóniában jelenleg mintegy száz magyar él, akik létrehozták a Macedóniai Magyarok Teleház Szervezetét. A civil szervezet kutatta fel azoknak a magyaroknak a történetét, akik 1956 és 1958 között ideiglenesen az országban tartózkodtak, és az egyesület kezdeményezte annak az emléktáblának a felállítását is, amely most a kruševói üdülőközpont falát ékesíti. Az emléktábla az 1956-os

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG
STRATÉGIAI TERVEZŐ ÉS TÁJÉKOZTATÁSI FŐOSZTÁLY

forradalom és szabadságharc hatvanadik évfordulójára létrehozott Emlékbizottság és a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága támogatásával valósult meg.

